

MINISTARSTVO KULTURE

1384

Na temelju članka 101. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine« broj 69/99, 151/03, 157/03 i 100/04), a na prijedlog Hrvatskog vijeća za kulturna dobra, ministar kulture donosi

PRAVILNIK

O STRUČNIM ZVANJIMA U KONZERVATORSKO- -RESTAURATORSKOJ DJELATNOSTI TE UVJETIMA I NAČINU NJIHOVA STJECANJA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se stručna zvanja u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti, te uvjeti i način njihova stjecanja.

Članak 2.

Stručne konzervatorsko-restauratorske poslove na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara mogu obavljati fizičke osobe koje imaju odgovarajuće temeljno ili više stručno zvanje propisano ovim Pravilnikom.

II. STRUČNA ZVANJA

Članak 3.

Temeljna stručna zvanja su:

- restaurator tehničar i konzervator tehničar;
- viši restaurator tehničar i viši konzervator tehničar;
- konzervator i konzervator-restaurator.

Viša stručna zvanja su:

- viši konzervator i viši konzervator-restaurator;
- restaurator majstor i viši konzervator tehničar II. stupnja;
- konzervator savjetnik i konzervator-restaurator savjetnik.

Uz nazine navedenih stručnih zvanja u pravilu se dodaje odgovarajuća struka ili područje uže specijalnosti.

Temeljna stručna zvanja

Članak 4.

Za stjecanje stručnog zvanja restaurator tehničar uvjeti su: odgovarajuća srednja stručna sprema, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za restauratora tehničara.

Za stjecanje stručnog zvanja konzervator tehničar uvjeti su: odgovarajuća srednja stručna sprema, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za konzervatora tehničara.

Članak 5.

Za stjecanje stručnog zvanja viši restaurator tehničar uvjeti su: završen odgovarajući preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje tri godine, odnosno studij kojim je stečena viša stručna sprema sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine« broj 123/03, 105/04, 174/04 i 46/07), dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za višeg restauratora tehničara ili srednja stručna sprema, sedam godina radnog iskustva u struci, stečeno stručno zvanje restauratora tehničara i položen posebni dio stručnog ispita (poglavlje B.2. Znanja uže specijalnosti iz Programa stručnog ispita priloženog ovom Pravilniku) za višeg restauratora tehničara.

Za stjecanje stručnog zvanja viši konzervator tehničar uvjeti su: završen odgovarajući preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje tri godine, odnosno studij kojim je stečena viša stručna sprema sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za višeg konzervatora tehničara ili srednja stručna sprema, sedam godina radnog iskustva u struci, stečeno stručno zvanje konzervatora tehničara i položen stručni ispit (poglavlje B.2. Znanja uže specijalnosti iz Programa stručnog ispita priloženog ovom Pravilniku) za višeg konzervatora tehničara.

Članak 6.

Za stjecanje stručnog zvanja konzervator uvjeti su: završen odgovarajući preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomske stručne studije, odnosno studij kojim je stečena visoka stručna sprema sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za konzervatora.

Za stjecanje stručnog zvanja konzervator-restaurator uvjeti su: završen restauratorski studij odnosno drugi odgovarajući preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomska stručna studija, odnosno studij kojim je stečena visoka stručna sprema sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za konzervatora restauratora.

Osoba koja je stekla akademski stupanj doktora ili magistra znanosti iz područja konzervatorske ili konzervatorsko-restauratorske djelatnosti oslobođena je polaganja posebnog dijela stručnog ispita.

Viša stručna zvanja

Članak 7.

Stručno zvanje viši konzervator i viši konzervator-restaurator može stići osoba koja je stekla stručno zvanje konzervatora ili konzervatora-restauratora, najmanje sedam godina obavljala poslove konzervatora ili konzervatora-restauratora i u tom razdoblju dala vrijedan stručni doprinos te objavila zapažene stručne radeve iz područja konzervatorsko-restauratorske djelatnosti koji se mogu izraziti sa najmanje 150 bodova.

Osobi koja je stekla akademski stupanj doktora iz područja konzervatorske ili konzervatorsko-restauratorske djelatnosti potrebne godine iskustva iz prethodnog stavka umanjuju se za dvije, a osobu koja je stekla akademski stupanj magistra znanosti iz područja konzervatorske ili konzervatorsko-restauratorske djelatnosti za jednu godinu.

Članak 8.

Stručno zvanje restaurator majstor i viši konzervator tehničar II stupnja može stići osoba koja je nakon stjecanja stručnog zvanja viši restaurator tehničar ili viši konzervator tehničar najmanje pet godina obavljala stručne konzervatorsko-restauratorske poslove u tom zvanju te je u tom razdoblju dala izuzetno vrijedan stručni doprinos i bila zapažena po stručnim radovima koji se mogu izraziti sa najmanje 200 bodova.

Članak 9.

Stručno zvanje konzervator savjetnik i konzervator-restaurator savjetnik može stići osoba čija stručnost jamči da može obavljati najsloženije poslove na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara uz uvjet da je nakon stjecanja stručnog zvanja višeg konzervatora ili višeg konzervatora-restauratora najmanje pet godina radila u struci te da je u tom razdoblju bila zapažena po obavljenim znanstvenim i stručnim radovima koji se mogu izraziti s najmanje 250 bodova.

Članak 10.

Stručni i znanstveni kriteriji izraženi u bodovima za napredovanje u viša stručna zvanja sastavni su dio ovog Pravilnika.

III. STJECANJE TEMELJNOG STRUČNOG ZVANJA

Stručni ispit

Članak 11.

Stručni ispit za stjecanje temeljnih stručnih zvanja polaze se prema Programu stručnih ispita za konzervatorsko-restauratorsku djelatnost, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Programom stručnih ispita određuje se sadržaj, te način izrade praktičnog stručnog rada i pisane radnje, kao i stručna literatura za svaku tematsku cjelinu općeg i posebnog dijela ispita.

Članak 12.

Stručni ispit sastoji se od općeg i posebnog dijela ispita.

Opći dio ispita obvezan je za sve pristupnike.

Opći dio ispita polaze se u pravilu usmeno i obuhvaća:

- Ustav Republike Hrvatske;
- Osnove sustava državne uprave;
- Osnove radnog zakonodavstva;
- Zakone i druge propise iz područja zaštite kulturne baštine;
- Međunarodne konvencije i preporuke iz područja zaštite kulturne baštine;
- Osnove poslovanja;

Posebni dio ispita polaze se u pravilu usmeno i obuhvaća:

- a) opći dio ispita
  - Povijesni razvoj zaštite kulturne baštine;
  - Etika konzervatorsko-restauratorske struke;
  - Metode istraživanja kulturnih dobara;

- Metodologije konzerviranja i restauriranja kulturnih dobara;
  - Poznavanje drugih znanosti vezanih uz posebnosti restauratorskih poslova koje pristupnik polaže i
- b) praktični stručni rad s pisanom radnjom.

Povjerenstvo za stručne ispite

Članak 13.

Za polaganje stručnog ispita ministar kulture imenuje Povjerenstvo za stručne ispite (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo se sastoji od predsjednika i dva člana i isto toliko zamjenika.

Za obavljanje administrativnih poslova Povjerenstva Ministarstvo kulture određuje tajnika Povjerenstva.

Prijava stručnog ispita

Članak 14.

Prijavu za polaganje stručnog ispita pristupnik podnosi Povjerenstvu. U prijavi se navode podaci te prilažu dokumenti kojima dokazuje pravo na pristupanje stručnom ispitu, i to:

- ime i prezime, adresa stanovanja;
- stručno zvanje za koje se prijavljuje stručni ispit;
- dokaz o završenoj školi ili fakultetu, odnosno stečenom stručnom zvanju pristupnika;
- potvrda o poslodavcu i radnom mjestu;
- popis obavljenih konzervatorsko-restauratorskih poslova sa sažetim opisom izvedenih radova i fotodokumentacijom jednoga rada po izboru, uz potvrdu poslodavaca i nadležnog konzervatorskog odjela Ministarstva kulture, odnosno Hrvatskog restauratorskog zavoda, o obavljanju konzervatorsko-restauratorskim poslovima u ukupnom trajanju od najmanje dvije godine s mišljenjem osobe koja je obavljala konzervatorsko-restauratorski nadzor;
- dokumentaciju o eventualnom sudjelovanju na znanstvenim ili stručnim skupovima i objavljenim radovima i sl.;

- dokaz o eventualno stečenom akademskom stupnju iz područja konzervatorske ili konzervatorsko restauratorske djelatnosti i primjerak ili sažetak doktorske disertacije odnosno magistarskog rada;
- prijedlog praktičnog stručnog rada i temu pisane radnje ovjerenu od mentora s Liste mentora iz članka 22. ovoga Pravilnika;
- potvrdu o uplaćenoj naknadi za polaganje stručnog ispita.

U slučaju kada je pristupnik radio kao dio konzervatorsko-restauratorskog tima, opis i mišljenje o njegovim radovima potvrđuje voditelj programa na kojem je radio.

Prijavu za polaganje stručnog ispita sa svim prilozima pristupnik podnosi Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu kulturne baštine (u dalnjem tekstu: Uprava) najkasnije šest mjeseci prije ispitnog roka.

Članak 15.

Stručni ispit organizira se najmanje jedanput godišnje a vrijeme održavanja ispita (ispitni rok) objavljuje Ministarstvo kulture na svojim web-stranicama.

Povjerenstvo može radi pomoći pristupnicima u pripremi stručnog ispita, organizirati seminare i radionice.

Članak 16.

Pristupnike koji ispunjavaju uvjete za polaganje stručnog ispita tajnik Povjerenstva obavještava o prihvaćanju teme njihove pisane radnje najkasnije pet mjeseci prije objavljenog ispitnog roka.

Pisanu radnju s pozitivnom ocjenom mentora u dva primjerka pristupnik je obvezan predati tajniku Povjerenstva najkasnije mjesec dana prije ispitnog roka.

O mjestu, vremenu i rasporedu polaganja stručnog ispita pristupnici se obavještavaju najmanje dva tjedna prije održavanja ispita.

Članak 17.

Pristupnik može odustati od polaganja prijavljenog ispita, o čemu je dužan obavijestiti Povjerenstvo najkasnije tri dana prije ispitnog roka.

Pristupniku će se odobriti odgoda polaganja stručnog ispita ako je zbog bolesti ili iz drugih opravdanih razloga spriječen pristupiti ispitu ili nastaviti započeto polaganje ispita. O razlogu odgode pristupnik je obvezan priložiti liječničku potvrdu ili drugi dokaz.

Povjerenstvo će u slučaju iz stavka 2. ovoga članka pristupniku odobriti polaganje ispita u prvom sljedećem ispitnom roku.

Pristupnik ima pravo na povrat uplaćene naknade ako iz opravdanih razloga odjavi ispit.

Ako je pristupnik uredno pozvan na ispit, a ne pristupi mu niti pravodobno otkaže polaganje ispita, nema pravo na povrat uplaćene naknade.

Polaganje stručnog ispita

Članak 18.

Opći dio ispita polaže se u pravilu usmeno pred ispitivačem.

Posebni dio ispita polaže se u pravilu usmeno pred ispitivačem, a znanja uže specijalnosti pred Povjerenstvom.

O ispitu se vodi zapisnik.

Uspjeh pristupnika na usmenom dijelu ispita ocjenjuju ispitivač i Povjerenstvo, te ga zapisnički konstatiraju. Zapisnik supotpisuju ispitivač i predsjednik Povjerenstva.

Članak 19.

Pristupnik koji ne položi opći ili posebni dio ispita, ponovno polaže taj dio u roku kojega odredi Povjerenstvo.

Članak 20.

Povjerenstvo na temelju uspjeha postignutog na općem dijelu ispita, posebnom dijelu ispita te ocjene praktičnog stručnog rada s pisanom radnjom utvrđuje ukupni uspjeh pristupnika.

Uspjeh stručnog ispita ocjenjuje se sa: »položio« i »nije položio«.

Članak 21.

Povjerenstvo dostavlja svu ispitnu dokumentaciju i zapisnik s utvrđenim uspjehom za svakog pristupnika ministru kulture.

O položenom stručnom ispitu za temeljno stručno zvanje pristupniku se najkasnije u roku od 30 dana izdaje uvjerenje koje potpisuje ministar kulture.

Ispitivači i mentori

Članak 22.

Ministar kulture na prijedlog Povjerenstva utvrđuje Listu ispitivača za pojedina tematska područja i Listu mentora.

Za ispitivanje pojedinih tematskih područja određuju se ispitivači s Liste ispitivača, a svakom pristupniku za stručni rad s pisanom radnjom se određuje mentor s Liste mentora.

Zadaća mentora je praćenje pristupnika u izradi stručnog rada s pisanom radnjom. Mentor podnosi Povjerenstvu pisano izvješće s ocjenom pristupnikova rada.

Ispitivač općeg dijela stručnog ispita može biti osoba koja ima završen pravni ili ekonomski fakultet.

Ispitivač posebnog dijela stručnog ispita može biti osoba koja ima odgovarajuću stručnu spremu za tematsku cjelinu koju ispituje te stručno ili znanstveno zvanje u istom ili višem zvanju od stručnog ili znanstvenog zvanja pristupnika.

IV. DOPUNSKI STRUČNI ISPIT

Članak 23.

Dopunski stručni ispit može polagati osoba koja je položila stručni ispit za jedno od temeljnih stručnih zvanja, a želi stići temeljno stručno zvanje za drugu užu specijalnost za koju je ostvarila potrebne uvjete.

Dopunski stručni ispit može polagati i osoba koja je položila stručni ispit za jedno od temeljnih stručnih zvanja, a želi stići drugo temeljno stručno zvanje za koje je ostvarila potrebne uvjete.

Članak 24.

Prijavi za polaganje dopunskog stručnog ispita, uz ostale podatke i dokumente navedene u članku 14. ovoga Pravilnika, pristupnik prilaže i dokaz o položenom stručnom ispitu odnosno o novostečenoj stručnoj spremi.

Odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na polaganje stručnog ispita odgovarajuće se primjenjuju i na polaganje dopunskog stručnog ispita.

Dopunski stručni ispit koji se polaže zbog novostečene stručne spreme sastoji se od posebnog dijela ispita, a dopunski stručni ispit koji se polaže radi stjecanja druge užu specijalnost sastoji se od posebnog dijela ispita i to iz poglavlja B.2. Znanja uže specijalnosti Programa stručnog ispita priloženog ovom Pravilniku.

V. STJECANJE VIŠIH STRUČNIH ZVANJA

Članak 25.

Viša stručna zvanja dodjeljuje ministar kulture na prijedlog Stručnog povjerenstva za dodjelu viših stručnih zvanja u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti (u dalnjem tekstu: Stručno povjerenstvo).

Stručno povjerenstvo, po provedenom postupku stručne prosudbe o ispunjavanju uvjeta i sposobnostima kandidata za stjecanje višeg stručnog zvanja, podnosi ministru kulture prijedlog za dodjelu višeg stručnog zvanja.

Članak 26.

Stručno povjerenstvo čine predsjednik i četiri člana koje imenuje ministar kulture.

Članovi Stručnog povjerenstva imenuju se iz redova Hrvatskog vijeća za kulturna dobra ili iz redova stručnjaka sa dugogodišnjim znanstvenim, stručnim i praktičnim iskustvom.

Sjednice Stručnog povjerenstva saziva predsjednik. O radu sjednice vodi se zapisnik. Stručno povjerenstvo donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja svojih članova.

Za obavljanje administrativnih poslova Stručnog povjerenstva Ministarstvo kulture određuje tajnika Povjerenstva

Članak 27.

Zahtjev za dodjelu višeg stručnog zvanja kandidat podnosi Stručnom povjerenstvu.

Zahtjevu je potrebno priložiti sljedeće dokumente kojima potkrjepljuje zahtjev za dodjelu višeg stručnog zvanja, i to:

- ime, prezime i adresu stanovanja;
- sažeti životopis;
- bibliografiju objavljenih radova;
- popis konzervatorsko-restauratorskih radova sa sažetim opisom izvedenih postupaka i osnovnim obrazloženjem konzervatorsko-restauratorskog pristupa (do 900 znakova po predmetu/objektu);
- izbor radova s opsežnom dokumentacijom kojima se dokazuje ispunjavanje traženih stručnih i znanstvenih kriterija izraženih bodovima sukladno Programu stručnog ispita priloženog ovom Pravilniku;
- ako kandidat ima akademski stupanj doktora ili magistra znanosti iz područja konzervatorske ili konzervatorsko-restauratorske djelatnosti prilaže dokaz o stečenom akademskom stupnju i primjerak ili sažetak doktorske disertacije odnosno magistarskog rada.

Stručno povjerenstvo može tražiti od kandidata i drugu dokumentaciju potrebnu za prosudbu njegovog stručnog rada.

Po završenom postupku dodjele viših stručnih zvanja predana dokumentacija se ne vraća.

Članak 28.

Stručno povjerenstvo određuje izvjestitelja za svakog pojedinog kandidata sukladno tematskom području s Liste izvjestitelja.

Listu izvjestitelja utvrđuje ministar kulture na prijedlog na prijedlog Stručnog povjerenstva i Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Članak 29.

Izvjestitelj podnosi pisano izvješće Stručnom povjerenstvu u roku od mjesec dana od dana primitka kandidatova zahtjeva i dokumentacije s obrazloženim prijedlogom ocjene stručne sposobnosti, kvalitete izvedenih radova i ispunjavanja stručnih i znanstvenih kriterija izraženih bodovima sukladno Programu stručnog ispita priloženog ovom Pravilniku.

Ako je priložena dokumentacija nedostatna izvjestitelj može u dogovoru sa Stručnim povjerenstvom obaviti očevide radi stručne prosudbe rada kandidata i zatražiti stručno mišljenje nadležnog konzervatorskog odjela Ministarstva kulture.

Članak 30.

Stručno povjerenstvo obvezno je u roku od mjesec dana od primitka pisanog izvješća iz članka 29. sazvati sjednicu na kojoj će razmotriti izvješće o kandidatu i njegovim radovima, znanstveni i stručni doprinos objavljenih ili izvedenih radova te odlučiti o prijedlogu za dodjelu odgovarajućeg višeg zvanja.

Član Stručnog povjerenstva koji se ne složi s prijedlogom za dodjelu zvanja može dati svoje obrazloženo izdvojeno mišljenje koje se, zajedno s prijedlogom Stručnog povjerenstva, dostavlja ministru kulture.

Prijedlog o dodjeli višeg stručnog zvanja potpisuje predsjednik Stručnog povjerenstva.

Članak 31.

O dodjeli višeg stručnog zvanja ministar donosi rješenje.

Na zahtjev kandidata Ministarstvo kulture može izdati uvjerenje o stečenom višem stručnom zvanju.

VI. NAKNADE

Članak 32.

Pristupnici i kandidati obvezni su uplatiti na račun Ministarstva kulture propisanu naknadu. Visinu naknade utvrđuje ministar kulture.

Sredstva za naknadu može osigurati poslodavac kod kojega je pristupnik ispitu odnosno kandidat za dodjelu višeg stručnog zvanja zaposlen.

Članak 33.

Članovi povjerenstava iz ovog Pravilnika, njihovi zamjenici, tajnici povjerenstava, ispitivači i izvjestitelji imaju pravo na naknadu razmjerno broju pristupnika i kandidata.

Posebna naknada mentoru određuje se za pregled i ocjenu pisane radnje o praktičnom stručnom radu pristupnika.

Visinu naknada iz ovoga članka utvrđuje ministar kulture.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 34.

Zaposlenici i fizičke osobe koje samostalno obavljaju konzervatorsko-restauratorske poslove, a koji do dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika nemaju stečeno stručno zvanje, stručna zvanja stječu po uvjetima propisanim odredbama ovog Pravilnika.

Osobe koje se zapošljavaju na poslovima zaštite i očuvanja kulturnih dobara na radnim mjestima: konzervator ili konzervator-restaurator, viši restaurator tehničar ili viši konzervator tehničar, restaurator tehničar ili konzervator tehničar bez položenog stručnog ispita i bez potrebnog iskustva na stručnim poslovima, obvezni su položiti ispit u roku od tri godine od dana zapošljavanja.

Članak 35.

Osobama koje su do stupanja na snagu ovoga Pravilnika stekle stručno zvanje temeljem odgovarajućih propisa u konzervatorskoj, konzervatorsko-restauratorskoj, muzejskoj, arhivskoj i knjižničarskoj struci, a koji su se primjenjivali do stupanja na snagu ovoga Pravilnika, priznaje se stečeno stručno zvanje prema ovom Pravilniku.

Članak 36.

Zahtjev nadležnom povjerenstvu za dodjelu odgovarajućeg stručnog zvanja propisanog ovim Pravilnikom mogu podnijeti osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Pravilnika imaju:

- najmanje 10 godina iskustva na obavljanju konzervatorskih ili konzervatorsko-restauratorskih poslova za zvanje konzervatora, konzervatora-restauratora, restauratora tehničara ili konzervatora tehničara,
- najmanje 15 godina iskustva na obavljanju konzervatorskih ili konzervatorsko-restauratorskih poslova za zvanje višeg konzervatora, višeg konzervatora-restauratora, višeg restauratora tehničara ili višeg konzervatora tehničara
- najmanje 20 godina iskustva na obavljanju konzervatorskih ili konzervatorsko-restauratorskih poslova za zvanje konzervatora savjetnika, konzervatora-restauratora savjetnika, restauratora majstora ili višeg konzervator tehničar II stupnja.

Iskustvo iz stavka 1. ovoga članka dokazuje se potvrdom Uprave ili Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Članak 37.

Pri stjecanju ili dodjeli stručnih zvanja iz ovoga Pravilnika radno iskustvo na stručnim poslovnima u konzervatorskoj djelatnosti stečeno u Upravi priznaje se kao radno iskustvo u konzervatorskoj struci potrebno za stjecanje temeljnih i viših stručnih zvanja prema ovom Pravilniku, a položeni državni stručni ispit za vrijeme obavljanja poslova u konzervatorskoj struci u Upravi priznaje se kao opći dio stručnog ispita prema ovom Pravilniku.

Članak 38.

Iznimno od odredbi ovoga Pravilnika, osobama koje imaju najmanje 3 godina radnog iskustva na konzervatorskim ili konzervatorsko-restauratorskim poslovima u Upravi ili Hrvatskom restauratorskom zavodu, a imaju položen državni stručni ispit, može se dodijeliti odgovarajuće stručno zvanje sukladno ovom Pravilniku.

Članak 39.

Ministar kulture će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika imenovati povjerenstva iz ovoga Pravilnika, te utvrditi Listu ispitivača, Listu mentora i Listu izvjestitelja.

Članak 40.

Javne ustanove koje obavljaju konzervatorsko-restauratorsku djelatnost uskladit će svoje akte s odredbama ovoga Pravilnika u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 41.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stručnim zvanjima u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti te uvjetima i načinu njihova stjecanja (»Narodne novine« [56/03](#), Izmjene i dopune »Narodne novine« [3/06](#), [54/07](#)).

Članak 42.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 612-08/09-16/0019

Urbroj: 532-10-03/3-09-1

Zagreb, 11. svibnja 2009.

Ministar
mr. sc. Božo Biškupić, v. r.

PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKU DJELATNOST

I. STJECANJE TEMELJNIH STRUČNIH ZVANJA

I.1. PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJE KONZERVATOR I KONZERVATOR RESTAURATOR

A. OPĆI DIO ISPITA

1. Osnove državnog i pravnog poretku Republike Hrvatske, zakonodavstvo Republike Hrvatske u području kulture, te međunarodne konvencije u području zaštite i očuvanja kulturnih dobara kojih je potpisnica i Republika Hrvatska

Sadržaj predmeta:

Ustav Republike Hrvatske, radno zakonodavstvo i propisi, zakonski propisi kojima se regulira područje kulture, posebno zaštite kulturnih dobara, Konvencije i preporuke UNESCO-a i Vijeća Europe u području zaštite kulturnih dobara.

Literatura: Ustav Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 41/01 i 55/01; pročišćeni tekst)

- Zakon o radu (»Narodne novine«, broj 137/04 – pročišćeni tekst)
- Zakon o ustanovama (»Narodne novine«, broj 76/93, 29/97, 47/99 – ispravak, 35/08)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, broj 69/99, 151/03, 157/03 – ispravak)

- Zakon o muzejima – dijelovi koji se odnose na zaštitu građe (»Narodne novine«, broj 142/98)
- Zakon o arhivskom gradivu i arhivima – dijelovi koji se odnose na zaštitu građe (»Narodne novine«, broj 105/97, 64/00)
- Zakon o knjižnicama – dijelovi koji se odnose na zaštitu građe (»Narodne novine«, broj 105/97, 5/98 – ispravak, 104/00)
- Konvencije i preporuke UNESCO-a za područje zaštite kulturnih dobara
- Brguljan, V. Međunarodni sistem zaštite kulturnih i prirodnih dobara, Zagreb – Beograd 1985.;
- Antolović, J. Zbirka propisa Republike Hrvatske – Kultura i umjetnost, Osijek 2003.

2. Osnove poslovanja: upravljanje, organiziranje, financiranje.

Sadržaj predmeta:

Osnovni elementi organizacije rada, osnovni pojmovi u području javnog sektora, osnovna načela planiranja i izrade kalkulacije.

Literatura:

Za program dijela ispita Osnove poslovanja literatura će biti objavljena na web-stranicama Ministarstva kulture.

B. POSEBNI DIO ISPITA

Program posebnog dijela stručnog ispita obuhvaća opća znanja i znanja uže specijalnosti.

B.1. OPĆA ZNANJA

1. Povijest, teorija i etička načela konzervatorsko-restauratorske djelatnosti

Sadržaj predmeta:

Povjesni pregled i razvoj konzervatorske i restauratorske djelatnosti u svijetu i na području Hrvatske, te osnovna načela struke povezana s razvojem etičkih načela, koja pružaju uvid u važnost prosuđivanja povijesne, estetske i društvene dimenzije kulturnog dobra, a uz poštivanje njegovog fizičkog integriteta.

2. Metode istraživanja i dokumentiranja

Sadržaj predmeta:

Poznavanje metoda istraživanja spomenika, interpretacija i komparacija nalaza, sinteza povijesno-umjetničkih, povijesnih i prirodno-znanstvenih analiza, a sa svrhom određivanja metodologije i odabira materijala za konzervatorsko-restauratorske radove, sistemi i načini dokumentiranja konzervatorsko-restauratorskih radova te arhiviranja prikupljene dokumentacije.

3. Postupci, metode i materijali u konzervatorskim i restauratorskim radovima

Sadržaj predmeta:

Preventivno konzerviranje – pasivne i aktivne mjere zaštite, uzroci propadanja i oštećivanja kulturnog dobra, poznavanje materijala, tehnike i tehnologije, poznavanje osnova i periodizacije povijesnih stilova, konzervatorski i restauratorski postupci.

Izvor literature za opće zvanje:

1. Fielden, B. M. Uvod u konzerviranje kulturnog naslijeda, Zagreb 1981.;
2. Marasović, T. Zaštita graditeljskog naslijeda, Zagreb – Split 1983.;
3. Marasović, T. Kulturna baština 1 i 2, Split 2002.;
4. Marasović, T. Aktivni pristup graditeljskom naslijedu, Split 1985.;
5. Maroević, I. Sadašnjost baštine, Zagreb 1986. (odabir tekstova);
6. Maroević, I. Rat i baština u prostoru, Petrinja 1995. (odabir tekstova);
7. Maroević, I. Konzervatorsko novo iverje, Petrinja 2000. (odabir tekstova);
8. Rapanić, Ž. Baština na dlanu, Split 2000.;
9. Horvat, A. Konzervatorski rad kod Hrvata, Zagreb 1944.;
10. Dvorak, M. Katekizam zaštite spomenika (Pogledi 18/1988);
11. Chastel, A. Pojam baštine (Pogledi 18/1988);
12. Brandi, C. Teoria del restauro Roma 1963 ili Torino 1977. (prevedeni odabrani tekstovi – skripta Hrvatskoga restauratorskog zavoda);
13. Historical and Philosophical Issues in the Conservation of Cultural Heritage, The Getty Conservation Institute Los Angeles 1996. (odabrana poglavlja prevedena u: Kolo 1/2001. i skripta Hrvatskoga restauratorskog zavoda);

14. Koller, M. Restaurierungswerkstaten und wissenschaftliche Dokumentation, Maltechnik/Restauro, Vol. 88, 1982; 59-66.;
15. Science and Technology in the Service of Conservation, Preprints for the contributions to the Washington Congress, IIC, London 1982.;
16. Laszlo, Ž. Priručnik za preventivnu zaštitu slika, MDC, Zagreb 2001.;
17. Vokić, D. Preventivno konzerviranje slika u kontekstu različitih zbirki (skripta Hrvatskoga restauratorskog zavoda);

Odabrana poglavlja, članci i tematske jedinice iz sljedećih publikacija i časopisa:

18. Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, Zagreb;
  19. Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, Zagreb;
  20. Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Split.«.
4. Praktični stručni rad i izrada pisane radnje u vezi s praktičnim stručnim radom

Tema stručne radnje mora biti u vezi s praktičnim stručnim radom kojeg je pristupnik odabrao, a mentor odobrio. Radnja mora pokazati poznavanje tehnologije i materijala u području u kojem pristupnik radi, te pružiti uvid u uspješnost njegove praktične vještine. Također mora pokazati stručnu utemeljenost i sposobnost kritičkog razmišljanja u odabiru odgovarajućih konzervatorsko-restauratorskih postupaka i metoda uz korištenje rezultata interdisciplinarnih znanstvenih istraživanja, kao i sposobnost sustavnog dokumentiranja radova. Radnja mora sadržavati minimalno 15 kartica teksta (27 000 slovnih mjesta) te fotodokumentaciju i grafičke priloge.

B.2. ZNANJA UŽE SPECIJALNOSTI

Program ispita znanja uže specijalnosti s literaturom donosit će Povjerenstvo, odnosno ispitivači – stručnjaci za pojedina područja ovisno o poslovima na kojima kandidat radi, a nakon prijave za ispit. Kandidat može izabrati područja uže specijalnosti, primjerice:

Za zvanje konzervator-restaurator:

- slike na različitim nosiocima
- polikromirana drvena skulptura
- papir – spisi, grafika, iluminirani rukopisi
- tekstil – kostimi, zastave, relikvijari, tapiserije, koža

- metal – skulptura, predmeti umjetničkog obrta, nakit, oružje
- predmeti umjetničkog obrta – drvo, staklo, porculan, keramika, kost
- namještaj
- glazbala
- zidno slikarstvo
- kamena plastika
- štuko
- mozaik i intarzije od tvrdog kamenja
- arheološki materijal
- etnološki materijal
- predmeti industrijskog dizajna
- fotografija i ostali moderni mediji

Za zvanje konzervator prema zanimanju:

- povjesničar umjetnosti
- povjesničar
- arheolog
- etnolog
- arhitekt
- građevinar
- geodet
- geolog
- kemičar
- fizičar

- biolog

Literatura:

Za program dijela ispita Znanja uže specijalnosti literatura će biti objavljena na web-stranicama Ministarstva kulture.

I.2. PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJA VIŠI KONZERVATOR TEHNIČAR I VIŠI RESTAURATOR TEHNIČAR

Predmeti programa stručnog ispita za stjecanje zvanja viši konzervator tehničar i viši restaurator tehničar jednaki su predmetima programa stručnog ispita za konzervatora restauratora i konzervatora

Literatura:

Literatura za stručni ispit za stjecanje zvanja viši konzervator tehničar i viši restaurator tehničar jednaka je literaturi za stručni ispiti za konzervatora restauratora i konzervatora ali u djelomično smanjenom opsegu. Detaljni popis literature objavit će se na web-stranicama Ministarstva kulture.

Praktični stručni rad i izrada pisane radnje u vezi s praktičnim stručnim radom

Tema stručne radnje mora biti u vezi s praktičnim stručnim radom kojeg je pristupnik odabrao, a mentor odobrio. Radnja mora pokazati poznavanje tehnologije i materijala u području u kojem pristupnik radi, te pružiti uvid u uspješnost njegove praktične vještine. Također mora pokazati stručnu utemeljenost u odabiru konzervatorsko-restauratorskih postupaka i metoda, kao i sposobnost sustavnog dokumentiranja radova. Radnja mora sadržavati minimalno 10 kartica teksta (18000 slovnih mesta) te fotodokumentaciju i grafičke priloge.

I.3. PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJA KONZERVATOR TEHNIČAR I RESTAURATOR TEHNIČAR (SSS)

Predmeti programa stručnog ispita za stjecanje zvanja konzervator tehničar i restaurator tehničar (SSS) jednaki su predmetima programa stručnog ispita za konzervatora restauratora i konzervatora

Literatura:

Literatura za stručni ispit za stjecanje zvanja konzervator tehničar i restaurator tehničar jednaka je literaturi za stručni ispit za konzervatora restauratora i konzervatora ali u znatno smanjenom opsegu. Detaljni popis literature objavit će se na web-stranicama Ministarstva kulture.

Praktični stručni rad i izrada pisane radnje u vezi s praktičnim stručnim radom

Tema stručne radnje mora biti u vezi s praktičnim stručnim radom kojeg je pristupnik odabrao a mentor odobrio. Radnja mora pokazati poznavanje tehnologije i materijala u području u kojem pristupnik radi, te pružiti uvid u uspješnost njegove praktične vještine. Radnja mora sadržavati minimalno 5 kartica teksta (9000 slovnih mesta) te fotodokumentaciju i grafičke priloge.

Podjela užih specijalnosti za zvanje konzervator-restaurator iz točke I.1.(B.2.) odnosi se i na zvanja viši restaurator tehničar iz točke I.2. i restaurator tehničar iz točke I.3.

II. STRUČNI I ZNANSTVENI KRITERIJI IZRAŽENI U BODOVIMA ZA STJECANJE VIŠIH STRUČNIH ZVANJA

1) KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI

Br.	Vrsta rada	Broj bodova
	Vodenje i izvedba tehnološki najzahtjevnijih konzervatorsko-	
1.1.	-restauratorskih radova, koji se ocjenjuju temeljem izvješća i ocjene za koje Stručno povjerenstvo imenuje izvjestitelja	60-80
	Izvedba zahtjevnih i opsežnih konzervatorsko-	
1.2.	-restauratorskih radova koji se prosuđuju prema elaboratu ili stručnom izvješću	20-60
	Izrada elaborata sa smjernicama i programom konzervatorsko-	
1.3.	-restauratorskih radova na konzervatorski zahtjevnom ili naročito značajnom objektu ili predmetu	10-30
1.4.	Sudjelovanje pri izvedbi zahtjevnih i opsežnih konzervatorsko-restauratorskih radova s obveznim samostalnim izvješćem	10-20
1.5.	Stručni nadzor nad zahtjevnijim ili opsežnijim radovima	10-30
1.6.	Vodenje konzervatorsko-restauratorskih istraživanja	20-60
1.7.	Sudjelovanje u konzervatorsko-restauratorskim istraživanjima sa zasebnim programom	10-20

2) KONZERVATORSKO ISTRAŽIVANJE, PROJEKTIRANJE, VOĐENJE GRAĐEVINSKIH KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKIH RADOVA I STRUČNI NADZOR NA GRAĐEVINAMA KOJE SU KULTURNO DOBRO

Br.	Vrsta rada	Broj bodova
2.1.	Vodenje najzahtjevnijih građevinskih konzervatorsko-restauratorskih radova na graditeljskom kulturnom dobru, koje se ocjenjuje temeljem izvješća i ocjene za koje Stručno povjerenstvo imenuje izvjestitelja	60-80

2.2.	Voditelj projekta – usklađivanje različite projektne dokumentacije	20-60
2.3.	Stručni nadzor nad građevinskim konzervatorsko-restauratorskim radovima na građevinama koje su kulturno dobro	20-30
2.4.	Projektant – izrada arhitektonskih i konstruktivnih projekata: idejni projekt, glavni projekt, izvedbeni projekt	20-60
2.5.	Projektant suradnik – suradnja pri izradi arhitektonskih i konstruktivnih projekata: idejni projekt, glavni projekt, izvedbeni projekt	10-20
2.6.	Vođenje konzervatorsko-restauratorskih istraživanja	20-60
2.7.	Suradnja na konzervatorsko-restauratorskim istraživanjima sa zasebnim programom	10-20
2.8.	Izrada dokumentacije postojećeg stanja	10-20

3) DOKUMENTACIJSKA DJELATNOST

Br. Vrsta rada	Broj bodova
Sustavno prikupljanje i istraživanje dokumentacije, te sređivanje podataka	
3.1. za najznačajnije objekte i predmete ili stručne teme, u koja su uključena istraživanja i sistematiziranja spoznaja iz različitih područja	20-60
3.2. Prikupljanje, istraživanje i sistematiziranje arhivske građe	20-60
3.3. Prikupljanje, uređivanje i posredovanje dokumentacijske građe za objekte, predmete ili stručne teme	10-20

4) STRUČNO-ORGANIZACIJSKA I SAVJETODAVNA DJELATNOST

Br. Vrsta rada	Broj bodova
Konzervatorsko vođenje ustanove ili službe uz koordiniranje raznovrsne konzervatorsko-restauratorske djelatnosti sa 100 ili više suradnika u jednom mandatnom razdoblju od 4 godine s godišnjim pokazateljima uspješnog poslovanja	100-150
Konzervatorsko vođenje ustanove ili službe s 20 – 100 suradnika uz koordiniranje raznovrsne konzervatorsko-restauratorske djelatnosti u jednom mandatnom razdoblju od 4 godine s godišnjim pokazateljima uspješnog poslovanja	80-100

4.3.	Konzervatorsko vođenje organizacijske jedinice konzervatorsko-restauratorske djelatnosti u razdoblju od 4 godine, uz istovremeno koordiniranje više programa ili projekata s ocjenom uspješnog rada od strane nadređenih djelatnika ili nadležne konzervatorske ustanove	60-80
4.4.	Sudjelovanje u stručno savjetodavnom povjerenstvu imenovanom na državnoj razini, ili na nižoj razini, ali za projekt od posebnog državnog interesa	20-60
4.5.	Priprema, organizacija i provedba programa stručnog usavršavanja	20-60
4.6.	Mentorstvo za praćenje praktičnog rada studenata, pripravnika i pristupnika stručnome ispitu	10-60
4.7.	Uredništvo stručne publikacije (član, glavni, odgovorni urednik)	20-60

5) PUBLIKACIJE I IZLOŽBE

Br. Vrsta rada	Broj bodova
5.1. Stručna knjiga	60-100
5.2. Stručni priručnik ili udžbenik	40-80
5.3. Poglavlje u knjizi ili monografskoj publikaciji	20-40
5.4. Izložbena publikacija – najmanje 2 – 3 autorske kartice	20
5.5. Znanstveni ili stručni članak u domaćem ili stranom znanstvenom časopisu ili zborniku radova	20-60
5.6. Opsežna konzervatorsko-restauratorska tematska izložba	60-80
5.7. Manja konzervatorsko-restauratorska tematska izložba	20-60

6) IZLAGANJA NA ZNANSTVENIM ILI STRUČNIM SKUPOVIMA, PREDAVANJA NA SVEUČILIŠTIMA

Br. Vrsta rada	Broj bodova
6.1. Izlaganje na stručnom skupu	10-60
6.2. Predavanje ili ciklus predavanja na sveučilištu	10-60

7) STRUČNO USAVRŠAVANJE

Br. Vrsta rada	Broj bodova
7.1. Završen poslijediplomski studij iz užeg područja struke	60-100
7.2. Stažiranje u radionicama ili odjelima konzervatorsko-restauratorskih, muzejskih ili galerijskih ustanova u trajanju od najmanje 1 mjeseca – uz predočenje potvrde o uspješnom sudjelovanju i stručnog izvješća o	20-60

izvedenim radovima

Sudjelovanje u seminarima i tečajevima iz užeg područja struke u trajanju

7.3.	od najmanje 1 mjeseca – uz predočenje potvrde o uspješnom sudjelovanju i stručnog izvješća o izvedenim radovima	20-40
7.4.	Sudjelovanje na kraćim programima stručnog usavršavanja u trajanju do 1 mjeseca: tečajevi i seminari, kraći stručni skupovi i radionice	10-20
7.5.	Stručno usavršavanje prema posebnim programima iz užeg područja struke – uz predočenje stručnog izvješća o realiziranom programu	10-40